

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เศรษฐกิจอีสาน.. สืบต่อไปแน่นอน

แถลงข่าวเศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาสที่ 3/2568

ดร.ทรงธรรม ปิ่นโต

ผู้อำนวยการอาวุโส ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ครึ่งปีแรกที่ผ่านมา แม้แรงส่งภายในจะอ่อนแอ
แต่เศรษฐกิจอีสานยังได้แรงส่งจากภายนอก

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

แต่ตอนนี้ แรงส่งภายนอกแผ่ว และภายในยิ่งอ่อนแรงมากขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เศรษฐกิจอีสานน่าเป็นห่วง หากไม่แก้ไข
จะติดอยู่ในวังวนเศรษฐกิจที่ยังจะหาทางออกได้ยาก

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ทุกครั้งที่เจอวิกฤต เศรษฐกิจอีสานเติบโตชะลอลง และเศรษฐกิจอีสานไม่เคยกลับไปโตได้ในอัตราที่เท่าเดิม

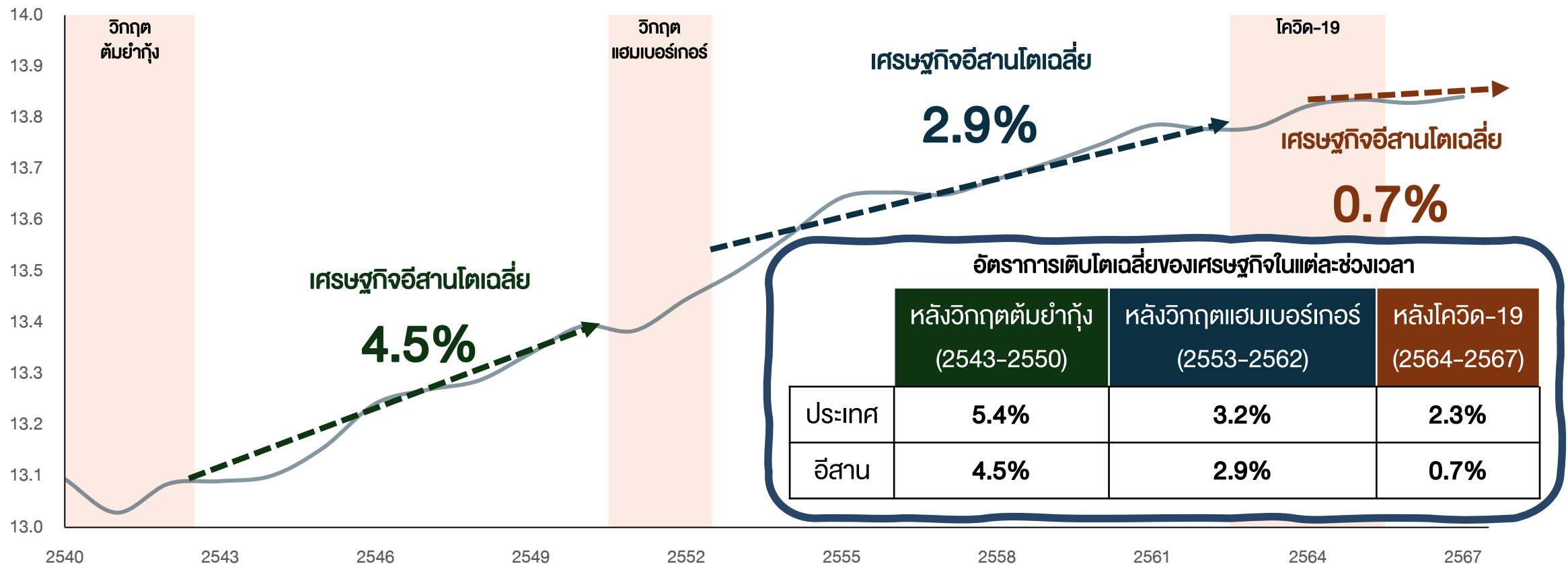

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลิตภัณฑ์มวลรวม*

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

หมายเหตุ : * อยู่ในรูปแบบของ Natural Logarithm

แล้ว.. เศรษฐกิจอีสาน

มาถึงจุดนี้ได้อย่างไร?

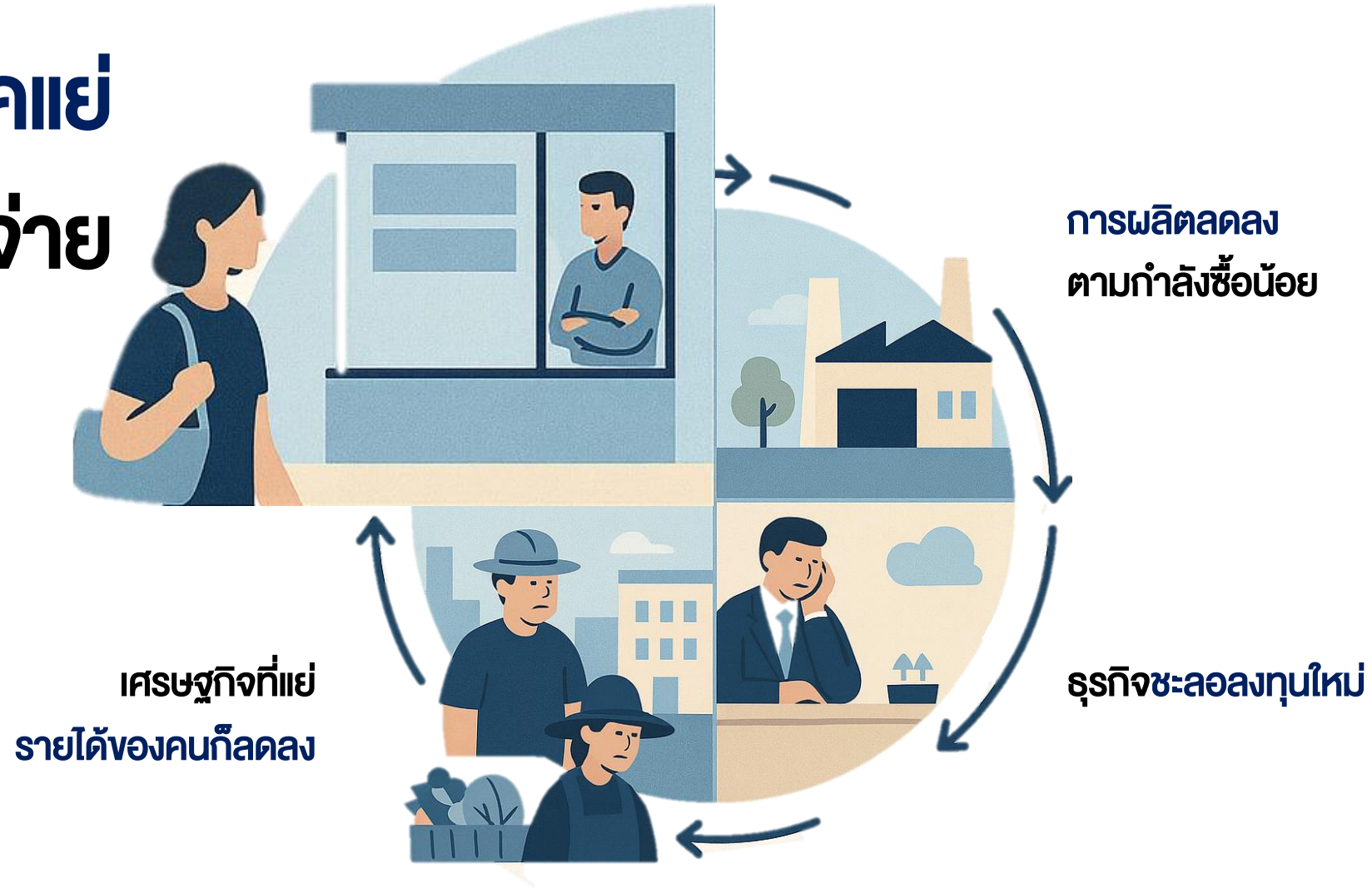
วงจรเศรษฐกิจที่น่าห่วง เริ่มต้นจากกำลังซื้อที่อ่อนแอ

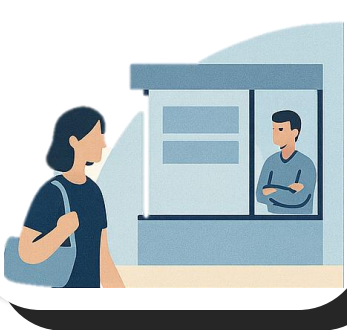

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การบริโภคแย่ คนไม่ใช้จ่าย

ตอนนี้.. การบริโภคของคนอีสานแย่ที่สุดในรอบ 5 ปี

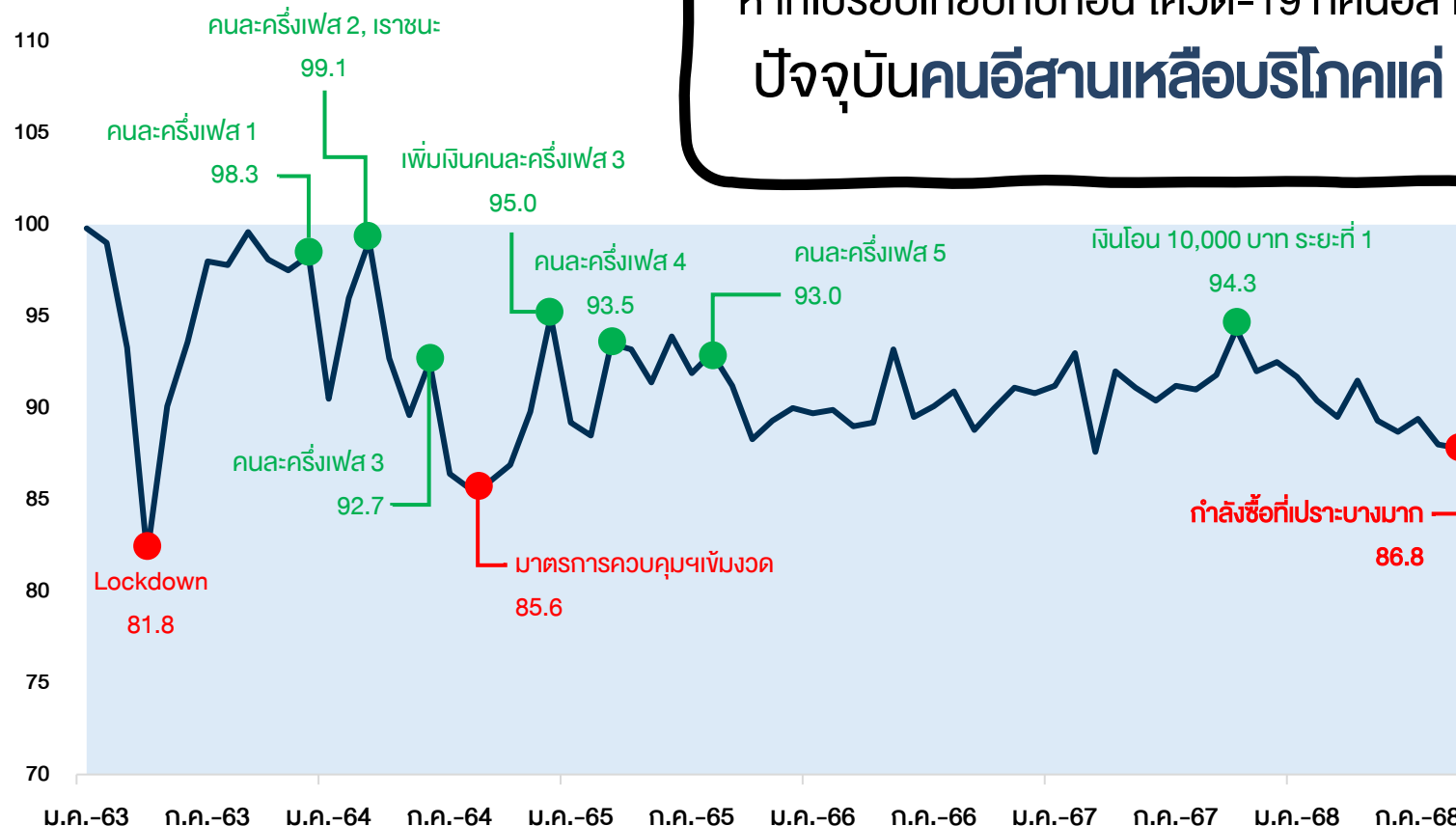

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดัชนีจัดฤดูกาล (Q4/2562 = 100)

หากเปรียบเทียบกับก่อน โควิด-19 ที่คนอีสานเคยบริโภค 100
ปัจจุบันคนอีสานเหลือบริโภคแค่ 86.8 เท่านั้น

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หน้าที่ 8

คนอีสานขาดความเชื่อมั่นกันในทุกระดับรายได้ โดยครั้งนี้มีแนวโน้มแย่ลง และกลับสู่ระดับเดิมยาก

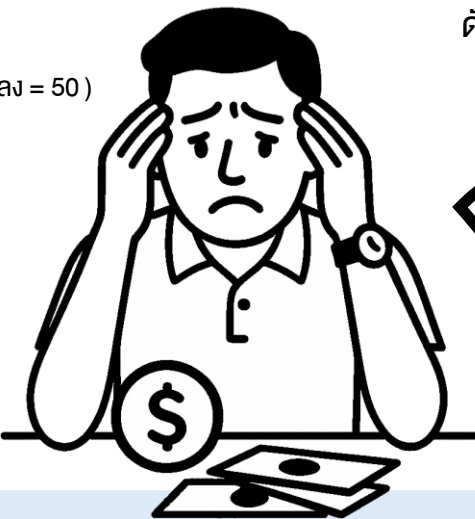

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

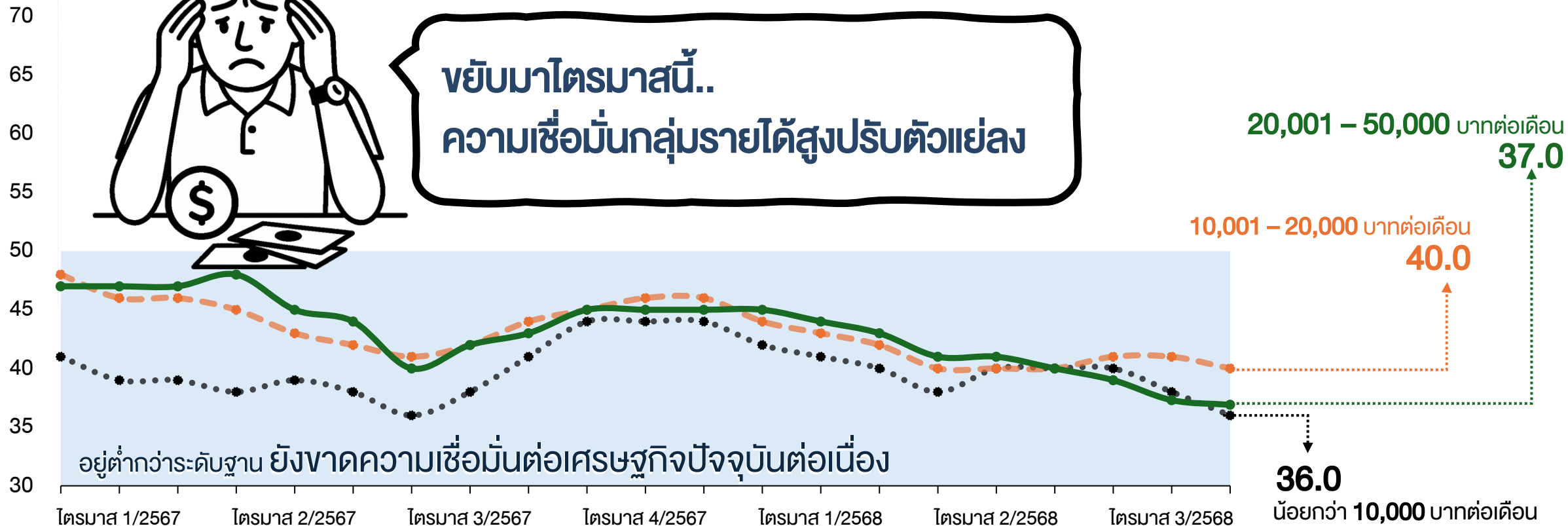

ดัชนี
(ไม่เปลี่ยนแปลง = 50)

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับรายได้

ยัยบมาไตรมาสนี้..
ความเชื่อมั่นกลุ่มรายได้สูงปรับตัวแย่ลง

ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า คำนวณโดย รพท.

หน้าที่ 9

- “เศรษฐกิจอีสาน.. สิ้นไปต่อแนวได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 3/2568 -

พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตยังมีระดับระวังชิดมากขึ้น ของกินของใช้อันไหนไม่จำเป็น โดนตัดออกก่อน

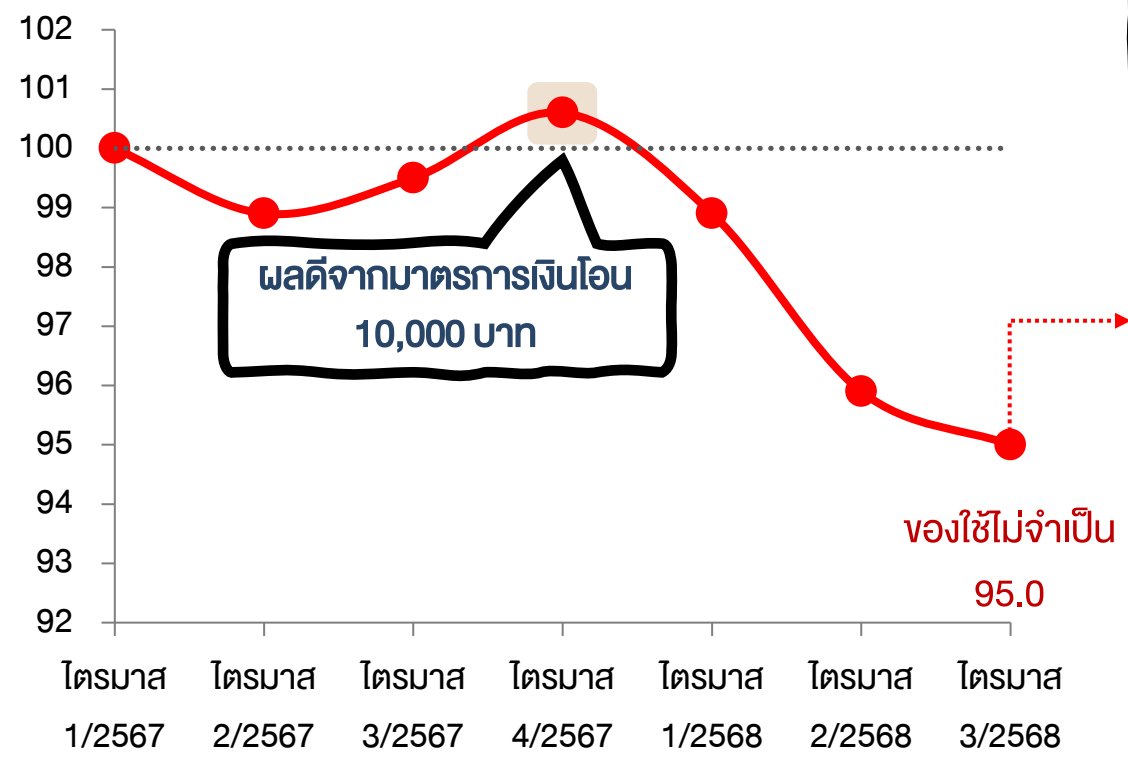

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ดัชนีสินค้าในชีวิตประจำวัน

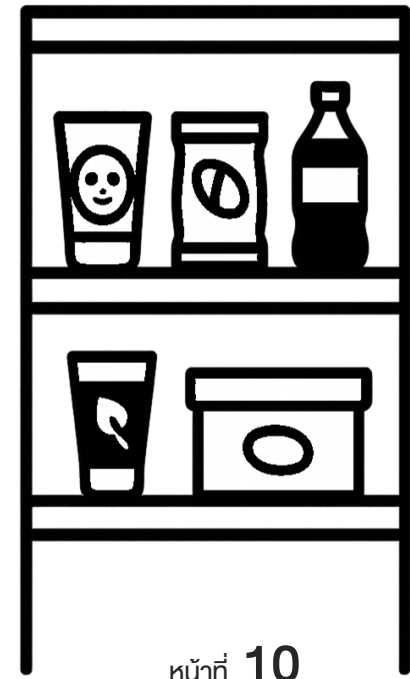
ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2567 ไตรมาส 1)

ของกินของใช้พวกนี้ ก่อนหน้านี้ก็เคยซื้อนะ
แต่ตอนนี้ ชะลอเอาไว้ก่อนดีกว่า

- เหล้า เบียร์ ▼
- น้ำอัดลม เครื่องดื่มชูกำลัง ▼
- ชีสโกแลต ไอศกรีม ▼
- ขนมทอดกรอบ ▼
- สีย้อมผม ครีมนวด ▼
- ลิปสติก โคมขัดฟัน ▼
- กระดาษเช็ดหน้า ▼
- มาร์กหน้า ครีมกันแดด ▼

ซื้อน้อยลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน

ที่มา: บริษัท เดอะนิลเซ็นคอมปะนี (ประเทศไทย) คำนวณโดย รพท.

หมายเหตุ: สัญลักษณ์ ▼ หมายถึง ลดลง

นอกจากนี้ยังเห็นพฤติกรรม ของชั้นใหญ่งดได้ด ถ้ายังไม่จำเป็นชะลอไว้ก่อน

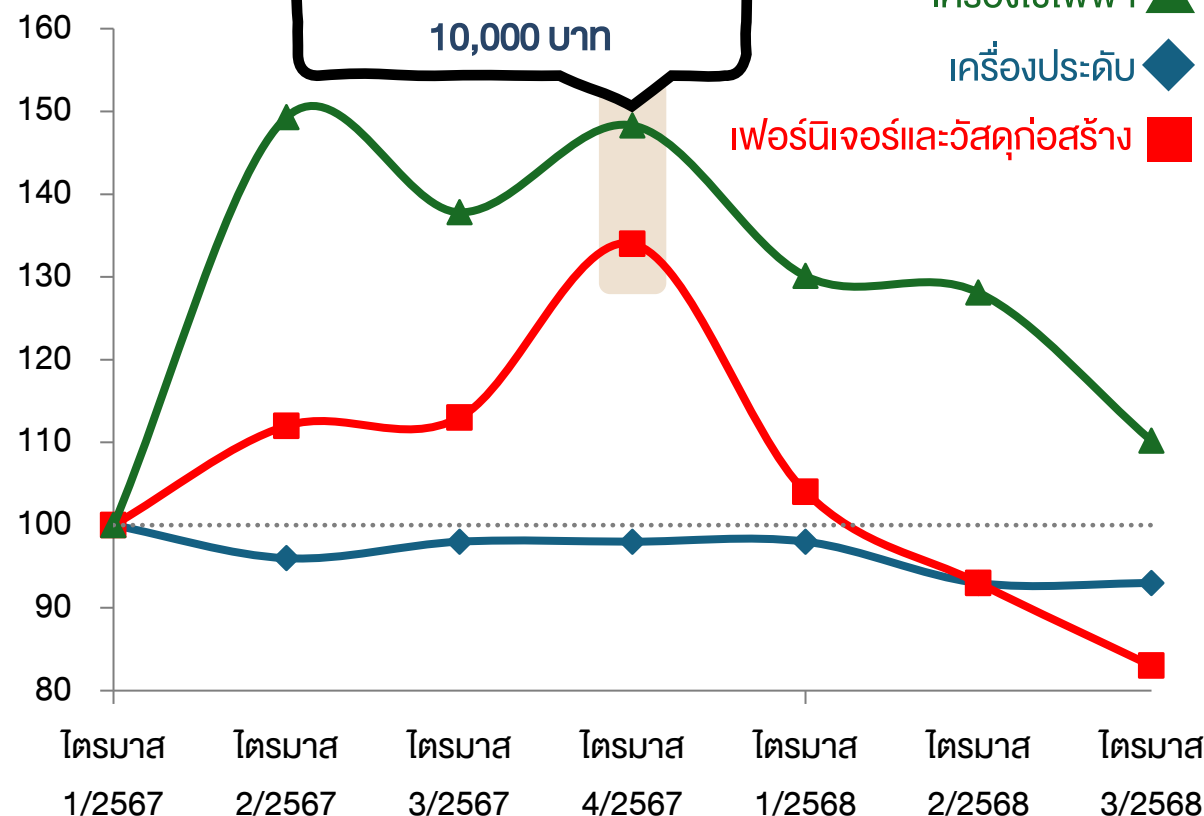

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ดัชนีมูลค่ายอดขายสินค้าทั้งคงทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

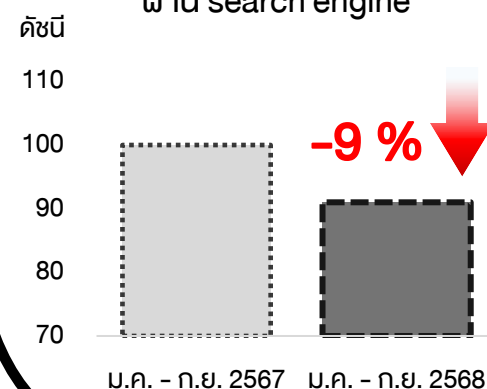
ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2567 ไตรมาส 1)

ที่มา: กรมสรรพากร คำนวณโดย สปท.

เทียบกับปีก่อน ในปีนี้ยังเห็นว่าความ
สนใจในการค้นหาข้อมูลหรือโปรโมชั่น
เกี่ยวกับสินค้าทั้งคงทนในอีสานก็ปรับ
ลดลงด้วยเช่นกัน

การค้นหาสินค้าทั้งคงทน
ผ่าน search engine

ที่มา: Google trends คำนวณโดย สปท.

!?

เช่นเดียวกับ การซื้อรถที่ยังแ่ รวมถึงการซื้อบ้าน แม้บางพื้นที่จะได้รับผลดีจากมาตรการในช่วงสั้น ๆ

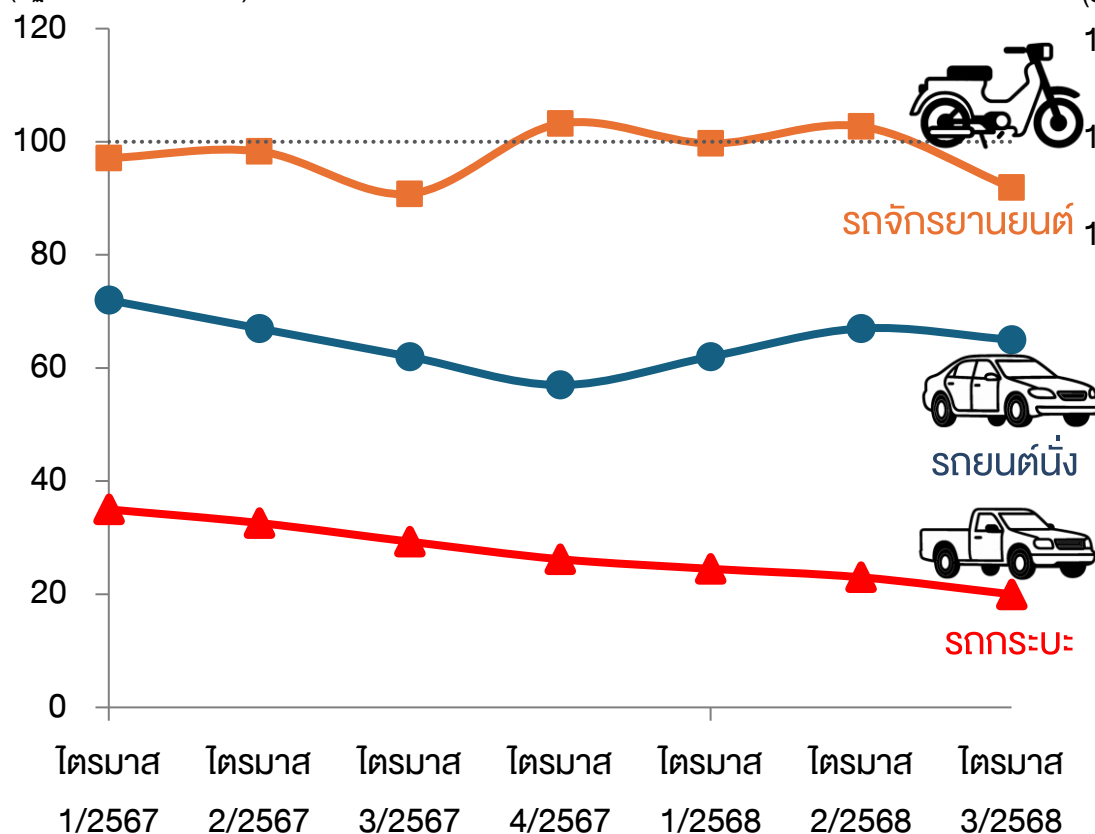

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ดัชนีสินค้าคงทน

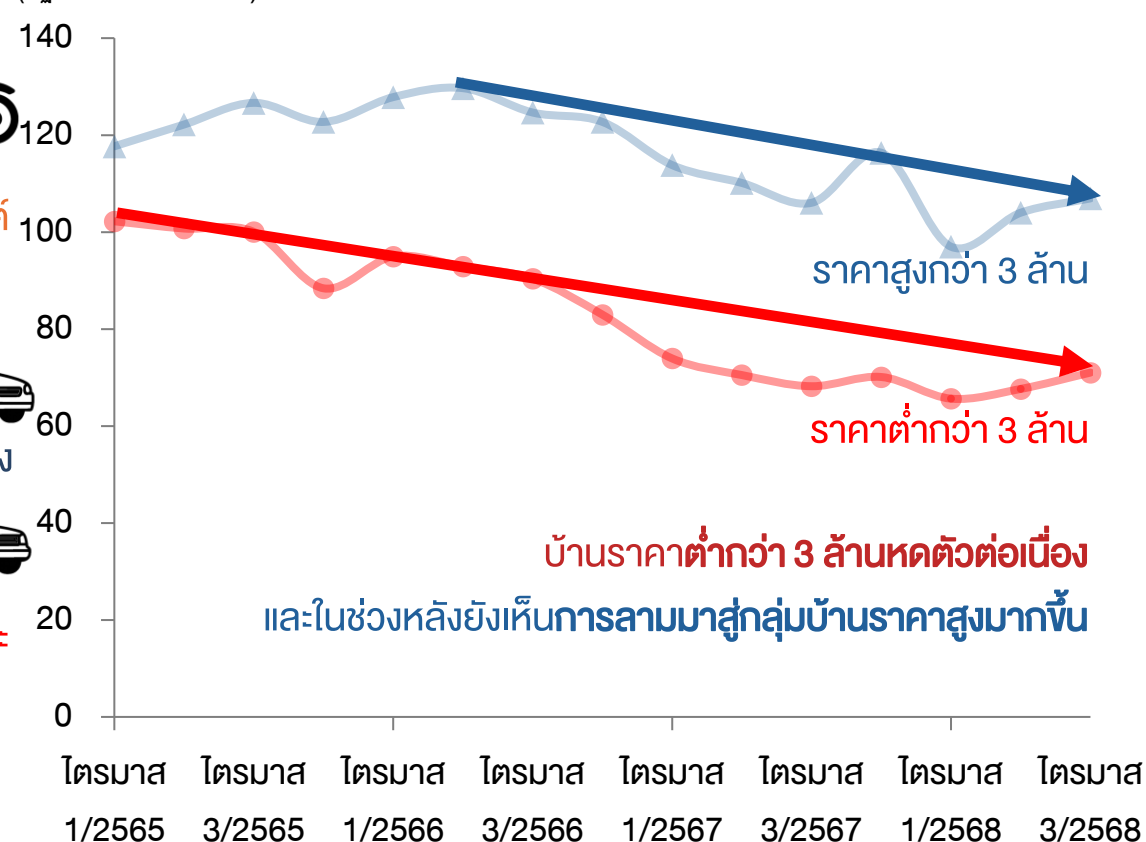
ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก คำนวณโดย สปท.

ดัชนีจำนวนสินเชื่อใหม่ในหมวดบ้าน แยกระดับราคา

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หน้า 12

การผลิตลดลง ตามกำลังซื้อน้อย

การบริโภคแย่
คนไม่ใช้จ่าย

เศรษฐกิจที่แย่
รายได้ของคนก็ลดลง

การจับจ่ายที่แย่ง ทำให้การผลิตที่พึ่งพากำลังซื้อภายในหดตัว เช่นเดียวกับการผลิตเพื่อส่งออกที่ความต้องการชะลอลง หลังเร่งส่งออกก่อนโดนภาษีใหม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

กำลังซื้อในประเทศที่น้อยมาก ส่งผลให้ภาคการผลิต
กลุ่มนี้หดตัวมากกว่าที่คาดการณ์ไว้

กลุ่มกำลังซื้อ
ในประเทศ

หดตัวตามที่คาดไว้ ตามความต้องการที่ชะลอลง
จากการเร่งส่งออกในครึ่งปีแรก ก่อนจะโดนอัตรา
ภาษีใหม่

กลุ่มกำลังซื้อ
ต่างประเทศ

ทิศทางภาคการผลิต (เทียบกับไตรมาสก่อน)

การผลิตภาคอุตสาหกรรม	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3
หมวดอาหาร (32%)	=	▲	▼
เครื่องดื่ม (7%)	▲	▼	▼
ยางพารา (9%)	▲	▼	▼
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (16%)	▲	▲	▼
สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (2%)	▼	▲	▲

หมายเหตุ: ปัจจุบัน หมวดการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในกลุ่ม Sectoral tariff ทำให้ยังไม่ถูกเรียกเก็บตาม Reciprocal tariff
และ () คือสัดส่วนต่อการผลิตในภาคตะวันออกเชิงเหนือ

สัญลักษณ์ ▲ หมายถึง เพิ่มขึ้น, ▼ หมายถึง ลดลง, = หมายถึง ทรงตัว

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดย สปท.

ส่งผลมายัง นักลงทุนที่ไม่มั่นใจ ก็ชะลอการลงทุนใหม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ยังแย่มากต่อเนื่อง เช่นเดียวกับโรงงานเปิดใหม่ที่น้อยลง

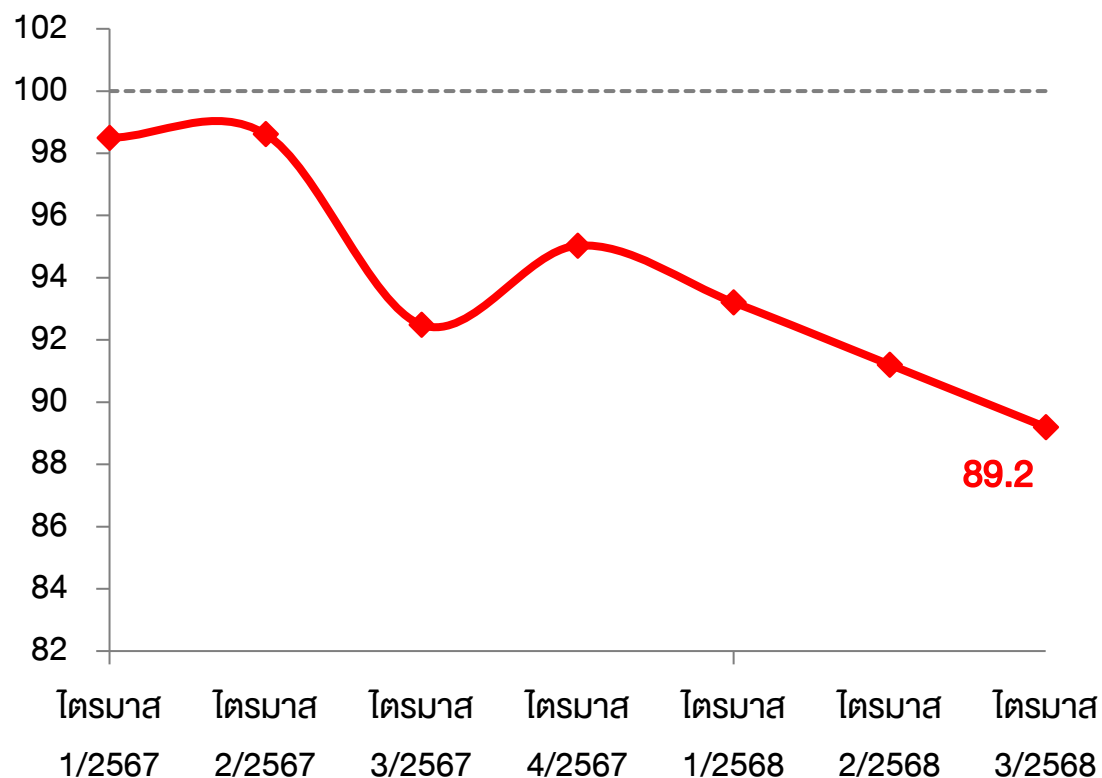
ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

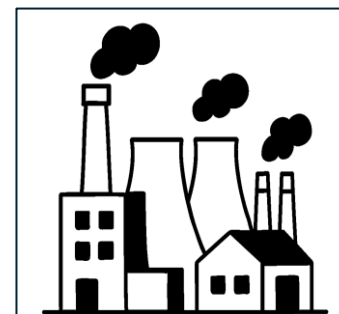
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน
หมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์

สถิติทุนจดทะเบียนโรงงานจัดตั้งใหม่ (ม.ค. - ก.ย.)

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

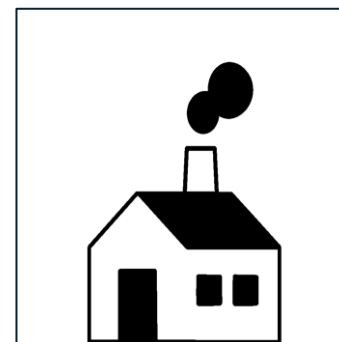

ที่มา: กรมสรรพากร และกรมศุลกากร คำนวณโดย สปท.

โรงงานขนาดใหญ่

	2566	2567	2568
จำนวน	8	7	7
ทุนจดทะเบียน (พันล้านบาท)	14.2	9.3	5.3

โรงงาน SMEs

	2566	2567	2568
จำนวน	147	198	113
ทุนจดทะเบียน (พันล้านบาท)	2.9	5.2	2.4

หมายเหตุ : โรงงานขนาด SMEs หมายถึง โรงงานที่มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 200 ล้านบาท

ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม คำนวณโดย สปท.

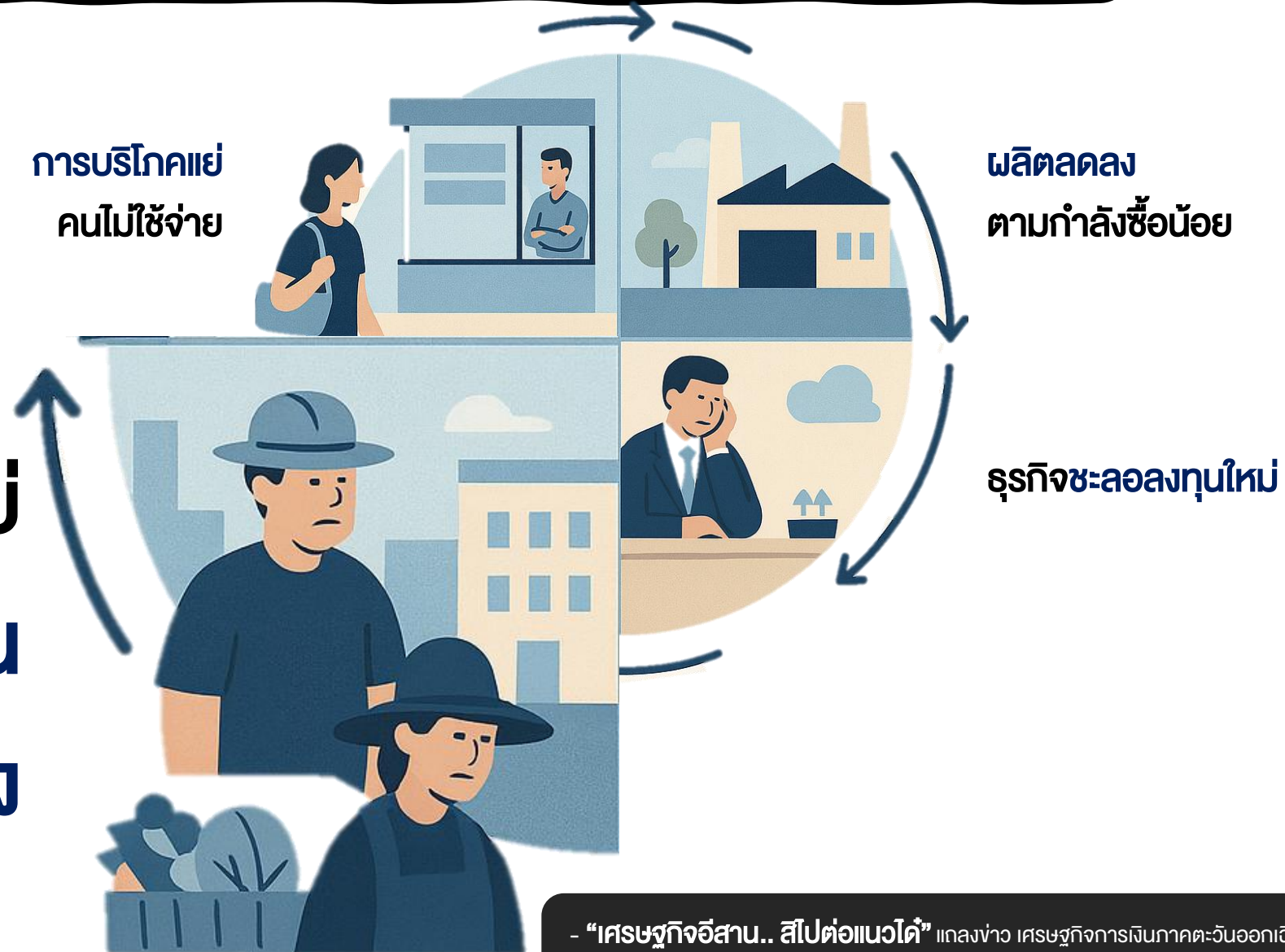
และสุดท้าย ก็ทำให้ **คุณภาพชีวิตของผู้คนเปราะบางมากขึ้น**

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

**เศรษฐกิจที่แย่มาก
รายได้ของคน
ก็ลดลง**

ความไม่มั่นคงของลูกจ้างสูงขึ้น คนมีงานทำลดลง ขณะเดียวกันรายได้ของแรงงานก็ลดลงไปด้วย

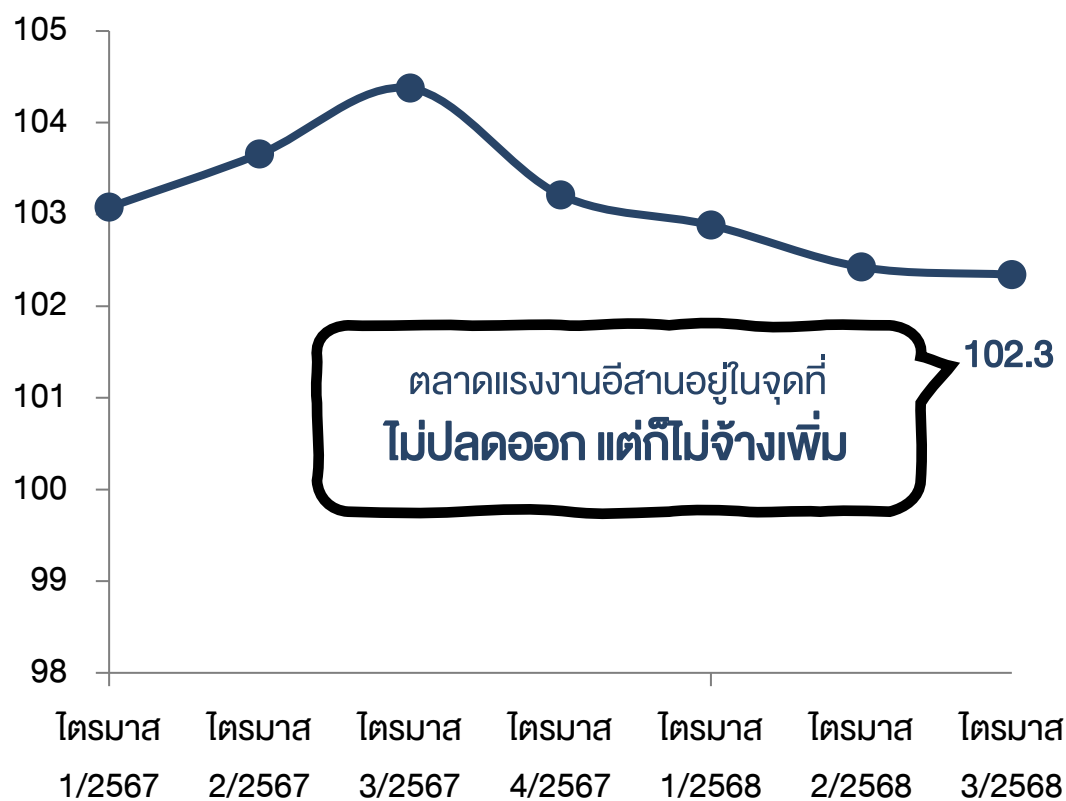
ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ดัชนีจำนวนผู้มีงานทำนอกภาคเกษตร

การเปลี่ยนแปลงของรายได้ช่วงไตรมาสที่ 3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

ภาคผลิต

ภาคการค้า

ภาคบริการ

ภาคก่อสร้าง

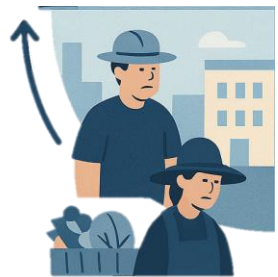

หมายเหตุ: รายได้ที่แท้จริง และคำนวณจากทั้งรายได้ของลูกจ้างและผู้ประกอบอาชีพอิสระ

สัญลักษณ์ ▼ หมายถึง ลดลง

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

หน้าที่ 18

ด้านรายได้เกษตรกรหดตัวต่อ

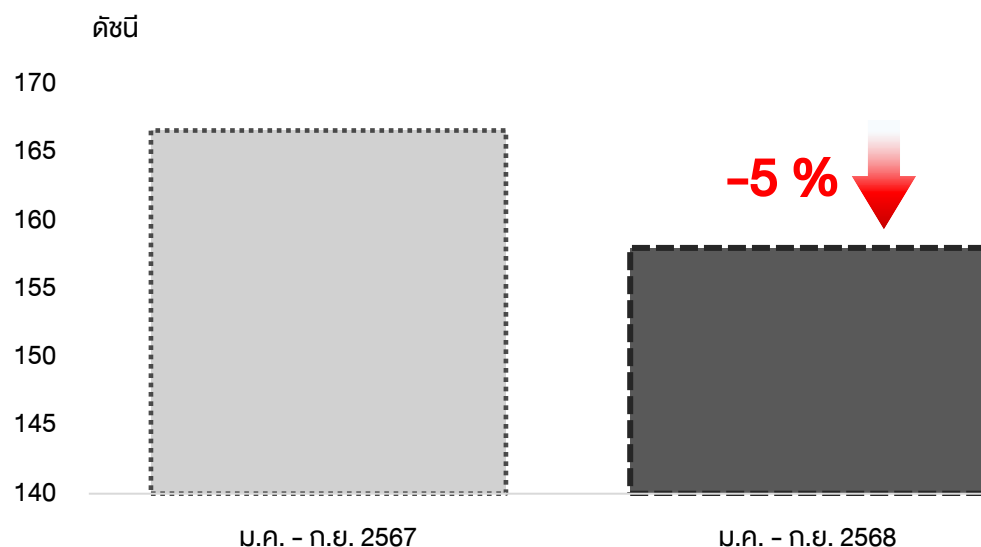
จากราคาที่ลดลงจากปีก่อน แม้ว่าผลผลิตยังขยายตัวดี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

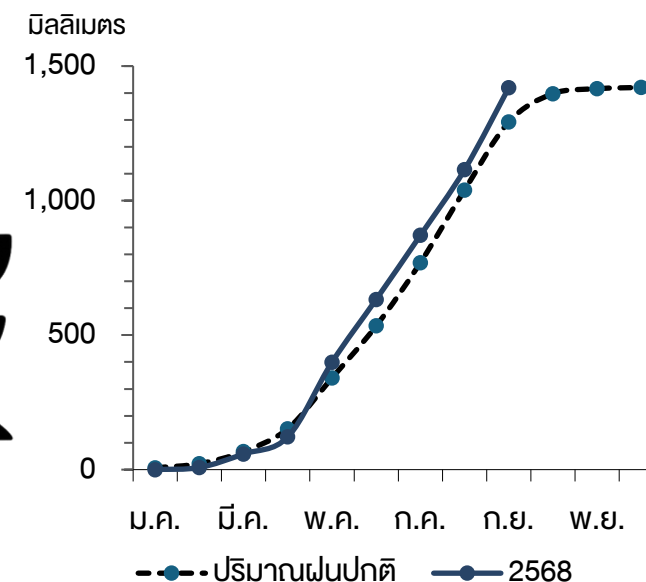

ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเฉลี่ย 9 เดือน

ราคาสินค้าเกษตรพืชหลักลดลงจากปีก่อน และมีแนวโน้มหดตัวต่อ

ปริมาณฝนสะสม

แม้ปีนี้ฝนฟ้าจะดีต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเกษตรกรรม
ปรับเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทดแทนกับราคาที่ลดลงได้

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คำนวณโดย สปท.

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา คำนวณโดย สปท.

หมายเหตุ: ปริมาณฝนปกติ คือค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนช่วง 30 ปี ที่ผ่านมา

หน้าที่ 19

ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาราคามันสำปะหลังแยกลงต่อเนื่อง จากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป

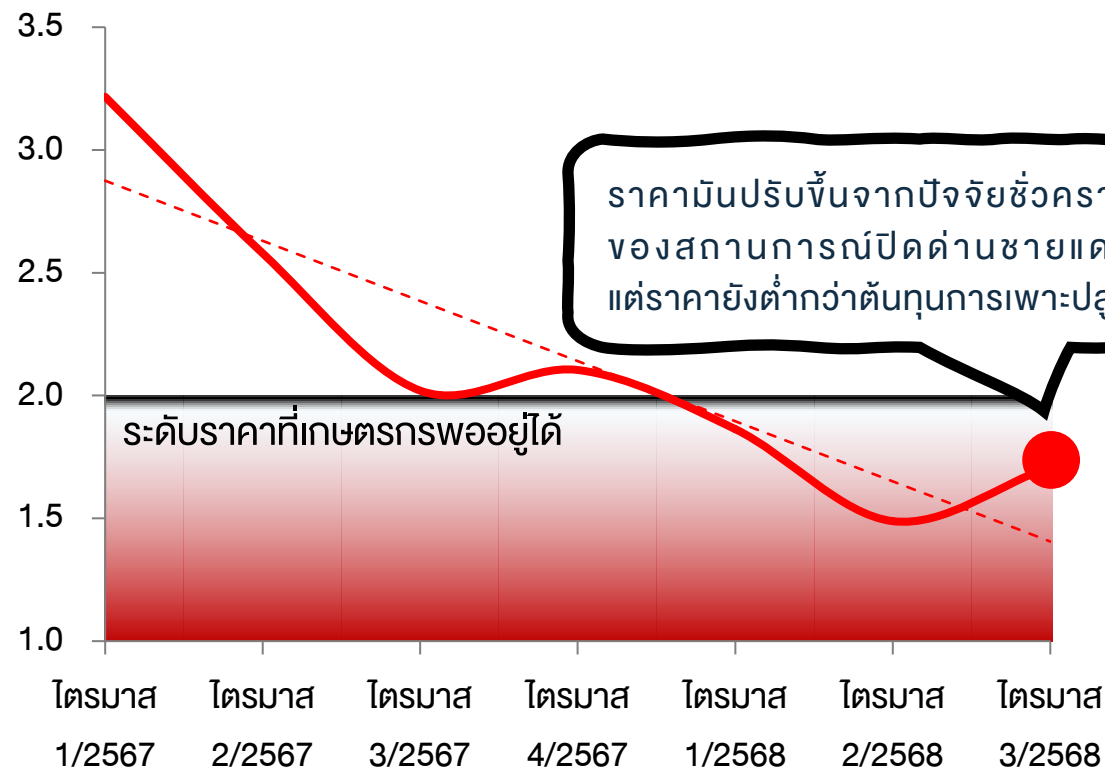

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ราคามันสำปะหลังเฉลี่ย

บาทต่อ กก.

ปัจจัยเชิงโครงสร้างที่กดดัน ราคามันสำปะหลัง มีอะไรบ้าง

- จีนมีนโยบายที่พึ่งพาตนเองมากขึ้น ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดในประเทศและผลิตเอทานอลจากถั่วเหลือง
- จีนมีการลงทุนสร้างโรงงานแปรรูปมันสำปะหลังใน สปป.ลาว
- เวียดนามซึ่งเป็นคู่แข่งแป้งมันสำปะหลังของไทย มีการนำเข้ามันสำปะหลังที่มากขึ้น และมีต้นทุนการผลิตที่ถูกกว่า

หมายเหตุ: ราคามันสำปะหลังเฉลี่ย ที่เกษตรกรพอจะอยู่ได้ อยู่ที่ประมาณ 2-2.20 บาท/กก. (ที่ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 3 ตัน/ไร่) จากการสัมภาษณ์ในพื้นที่โดย สปท.

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คำนวณโดยสปท.

ทั้งหมดผลักให้เศรษฐกิจอีสานเข้าสู่วังวนที่หาทางออกได้ยาก

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

อย่างไรก็ตาม..

มาตรการภาครัฐที่เร่งเต็มกำลังซื้อ

จะช่วยให้เงินกลับมาหมุนในระบบได้ในระดับหนึ่ง

วงเงินงบประมาณ
คนละครึ่งพลัส ทั่วประเทศ
66,000 ล้านบาท

คาดว่า

วงเงินอีสาน ประมาณ
18,400 ล้านบาท
(28% ของวงเงินทั้งหมด)

เมื่อรวมเงินที่ประชาชนเติมเองแล้ว
คาดว่าจะมีเม็ดเงินเข้าอีสาน
27,400 ล้านบาท
(1.3% ของ GRP อีสาน)

เม็ดเงินที่เข้าสู่อีสาน ประมาณการโดย รปท.

แค่ 5 วันแรกของมาตรการ

(29 ตุลาคม – 2 พฤศจิกายน 2568)

ทั่วประเทศ มีการใช้จ่ายผ่านคนละครึ่ง
ไปแล้วกว่า 11,236 ล้านบาท

โดยภาคอีสาน มีการใช้จ่ายสูง คิดเป็น
1 ใน 5 ของทั้งประเทศ โดยมากที่สุด
เป็นอันดับที่ 2 รองจากเขตกรุงเทพฯ
และปริมณฑลเท่านั้น

ที่มา : มาตรการคนละครึ่งพลัส และฐานเศรษฐกิจ

แม้ปี 2568 จะมีมาตรการช่วย แต่แรงขับเคลื่อนภายในที่อ่อนแอ แบบนี้ อาจกดดันให้เศรษฐกิจอีสานปี 2569 โตต่ำกว่าปัจจุบัน

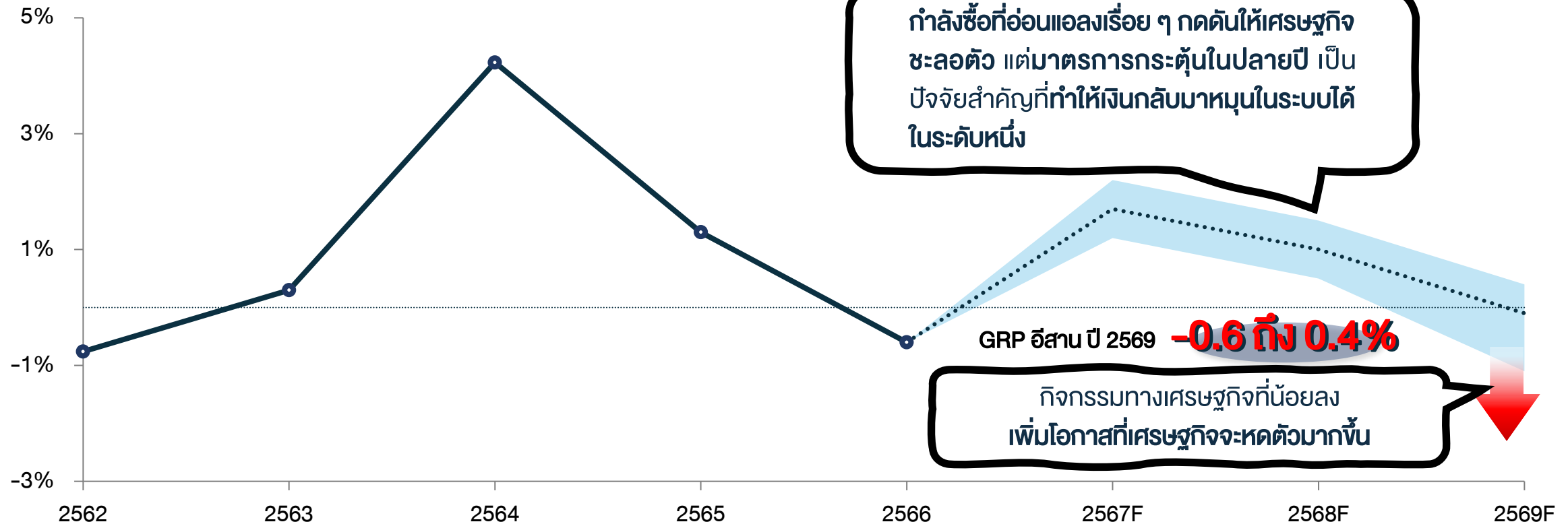

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอีสาน (GRP)

%การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อน

ซึ่งในระยะยาวยังขาดปัจจัยเพิ่มแรงส่งที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจ นำมาสู่เศรษฐกิจอีสานปี 2569 บนภูเขาน้ำแข็ง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

งบประมาณภาครัฐที่มีการเบิกจ่ายอย่างต่อเนื่องภาครัฐยังคงเป็นผู้เล่นสำคัญ
ในการพยุงเศรษฐกิจอีสาน โดยงบประมาณภาครัฐที่มีการเบิกจ่ายอย่างต่อเนื่อง
จะส่งผลดีต่อภาคก่อสร้างของอีสาน

กำลังซื้อภายในที่เปราะบาง จากรายได้
ของครัวเรือนทั้งภาคเกษตรและนอก
ภาคเกษตรที่ลดลง ส่งผลกระทบต่อ
ความเชื่อมั่นและกำลังซื้อของผู้บริโภค
กดดันภาคการค้าและภาคอสังหาฯ
รวมไปถึง ภาคการผลิตที่พึ่งพากำลัง
ซื้อในประเทศ

กำลังซื้อจากภายนอกที่ลดลง ตาม
นโยบายการค้าของสหรัฐฯ ส่งผลให้
ความต้องการนำเข้าสินค้าหมวด
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และหมวดสิ่งทอ
เครื่องแต่งกายลดลง กระทบต่อ
ภาคการผลิตเพื่อส่งออกของอีสาน

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ ▲ หมายถึง เพิ่มขึ้น, ▼ หมายถึง ลดลง, = หมายถึง ทรงตัว

หน้าที่ 25

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ขอขอบคุณทุกท่าน

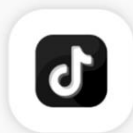
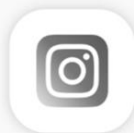

@bankofthailand

หมอนี้เพื่อประชาชน

Bank of Thailand

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เศรษฐกิจอีสานปัจจุบันไตรมาสที่ 3
แรงส่งภายนอกแผ่ว และภายในยังอ่อนแรงมากขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

คนมีเงินขาดความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจชัดเจน
ส่งผลให้สิ่งไหนงดได้งด ชัْ้نَไหนไม่จำเป็นชะลอไว้ก่อน

การบริโภค
คนไม่ใช้จ่าย

การผลิต
ตามกำลังซื้อน้อย

เศรษฐกิจอีสานน่าเป็นห่วง หากไม่แก้ไข
จะติดในวังวนเศรษฐกิจที่หาทางออกได้ยาก

เศรษฐกิจที่แย่
รายได้ของคนก็ลดลง

ภาคธุรกิจ
ชะลอลงทุนใหม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการภาครัฐที่เร่งเติมกำลังซื้อ
จะช่วยให้เงินกลับมาหมุนในระบบได้ในระดับหนึ่ง

ทุกครั้งที่เจอวิกฤต เศรษฐกิจอีสานเติบโตชะลอลง
และเศรษฐกิจอีสานไม่เคยกลับไปโตได้ในอัตราที่เท่าเดิม

หลังวิกฤตต้มยำกุ้ง
เศรษฐกิจอีสานโตเฉลี่ย

4.5 % ต่อปี

หลังวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์
เศรษฐกิจอีสานโตเฉลี่ย

2.9 % ต่อปี

หลังโควิด - 19
เศรษฐกิจอีสานโตเฉลี่ย

0.7 % ต่อปี